چالش

گارد سناتورهای کنگره علیه تصمیم ترامپ برای سوریه

مراکز قدرت در واشنگتن و سیاستمداران امریکایی نزدیک به رژیم صهیونیستی تمام تلاش خود را به کار گرفته‌اند به انحای مختلف در فرآیند اجرایی دستور دونالد ترامپ کارشکنی کنند که یک ماه قبل به صورت غافلگیرانه اعلام کرد نظامیان امریکا را از سوریه خارج می‌کند؛ تصمیمی که گفته می‌شود تل‌آویو بزرگ‌ترین بازنده آن است.

میچ مک‌کانل، رهبر اکثریت سنای امریکا قصد دارد از لایحه‌ای در حوزه سیاست خارجی برای مقابله با دونالد ترامپ استفاده کند. او تأکید کرد یک اصلاحیه‌ای را ارائه می‌کند که نسبت به «خروج شتابزده» نیروها از سوریه یا افغانستان هشدار می‌دهد. رهبر اکثریت سنا بدون اینکه به حمایت کشورش از گروه‌های وهابی در منطقه اشاره کند، اظهار داشت: پیشنهاد من به این حقیقت آشکار اذعان می‌کند که القاعده و داعش در عراق و سوریه و وابستگان آنها یک تهدید جدی علیه ما هستند. به گزارش هیل، مک‌کانل گفت: این لایحه خطر خروج شتابزده از درگیری‌ها را به رسمیت می‌شناسد و بر لزوم مشارکت دیپلماتیک و راهکارهای سیاسی برای درگیری‌های اساسی در سوریه و افغانستان تأکید می‌کند. ارتش امریکا با معایب اعلام خروج نظامیان در تاریخ معین آشناست و من قصد دارم با این اصلاحیه ترامپ را وادار کنم جایگاهش در این دو کشور را حفظ کند.

از زمانی که ترامپ اعلام کرد نظامیان امریکا را از سوریه خارج می‌کند مراکز قدرت در واشنگتن و همچنین لابی‌های صهیونیستی درصدد برآمده‌اند اگر نمی‌توانند تصمیم ترامپ را عوض کنند حداقل اجرای این تصمیم را طولانی کنند. علاوه بر این، سناتور جان کندی اصلاحیه‌ای را پیشنهاد داده است که ترامپ را به استفاده از ارتش امریکا برای محافظت از کردها در سوریه موظف می‌کند. قانونگذاران امریکایی روی ترامپ فشار می‌آورند در طرح خروج بازنگری کند. این طرح ناگهانی موجب استعفای جیمز ماتیس، وزیر دفاع امریکا شد و مک‌کانل اوایل همین ماه گفت سنا باید درباره این مسئله جلسه ویژه تشکیل بدهد. در همین حال مقامات اطلاعات امریکا خطر داعش را برجسته می‌کنند که متناقض با اظهارات ترامپ است که گفته کار داعش در سوریه تمام شده است. با این وجود، پاتریک شاناهان، وزیر دفاع موقت امریکا اعلام کرد انتظار می‌رود داعش آخرین مواضع خود را نیز در سرزمین سوریه ظرف چند هفته از دست بدهد؛ اگرچه سازمان اطلاعات ملی امریکا ارزیابی کرده که داعش همچنان می‌تواند تهدیدی برای این کشور باشد. وزیر دفاع موقت امریکا در پنتاگون به خبرنگاران گفت: من می‌گویم ۹۹/۵ درصد از مناطق تحت کنترل داعش به سوریه بازگردانده شده است و تا چند هفته دیگر این رقم به ۱۰۰ درصد خواهد رسید. امریکایی‌ها در حدود دو سال قبل کردها را به عنوان ابزار زمینی خود به کار گرفتند و توانستند بر مناطقی در شمال شرقی سوریه مسلط شوند. آنها علناً می‌گفتند حضور این نیروها بدون اجازه دولت مرکزی سوریه برای مقابله با نفوذ ایران است. هرچند ناظران معتقدند امریکایی‌ها برای حضور در این مناطق با چالش‌های جدی مواجه هستند و سیاست‌های آنها علناً در سوریه به بن‌بست خورده است. از جمله این چالش‌ها می‌توان به خشم ترکیه از نزدیکی امریکا به کردها اشاره کرد.

رویکرد

سفیر سابق امریکا: ترامپ تسلیم طالبان شده است

رئیس‌جمهور امریکا می‌گوید که مذاکرات صلح افغانستان به خوبی در جریان است اما سفیر سابق امریکا در افغانستان این توافقات را تسلیم شدن واشنگتن در برابر خواسته‌های طالبان می‌داند.

در آستانه خروج بخشی از نیروهای امریکایی از افغانستان، روند مذاکرات واشنگتن با طالبان برای آوردن این گروه به میز مذاکره در جریان است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا با اشاره به اینکه داعش به زودی به طور کامل از بین می‌رود، گفت: «بعد از ۱۸ سال جنگ در افغانستان، مذاکرات صلح در این کشور به خوبی در جریان است». به‌رغم تلاش‌های دولت امریکا برای گفت‌وگو با طالبان، برخی مقامات سابق امریکا با این اقدامات مخالف هستند. رایان کروکر، سفیر سابق امریکا در افغانستان روز دوشنبه در یادداشتی در روزنامه واشنگتن پست نوشت: «امریکا مستقیماً وارد مذاکره با طالبان شده است و روز دوشنبه یک توافق چارچوبی اعلام شد که خواهان آتش‌بسی شده که قرار است منجر به خروج کامل سربازان امریکایی از افغانستان شود. همچنین طالبان هم متعهد شده بود که پناه سازمان‌های تروریستی که ممکن است امنیت امریکا را تهدید کنند نباشد و در واقع طالبان صرفاً قول داد که ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ را تکرار نکند». به نوشته این مقام امریکایی، «این توافق چارچوبی بدون نقش‌آفرینی دولت افغانستان به دست آمد. طالبان تمام این مدت گفته است که حاضر به مذاکره با دولت افغانستان نیست و این دولت را عروسک خیمه‌شب‌بازی نامشروع اشغالگر امریکایی می‌داند. ما با تسلیم شدن در برابر این خواسته طالبان خودمان از دولتی که مدعی حمایتش هستیم، مشروعیت‌زدایی کردیم». در این یادداشت آمده است: «این پروسه فعلی شباهت تأسف‌برانگیزی به مذاکرات صلح پاریس در زمان جنگ ویتنام دارد. در آن زمان نیز مثل الان آشکار بود که ما با رفتن به پای میز مذاکره داریم تسلیم می‌شویم و داریم بر سر شرایط تسلیم خودمان مذاکره می‌کنیم». به گفته وی، «طالبان هر چقدر تعهد هم که پیشنهاد بدهند می‌دانند زمانی که ما برویم و طالبان برگردد دیگر ما ابزار اعمال زور بر هیچ‌یک از آنها نخواهیم داشت.»

بازتاب

«کلاغ سیاه» اماراتی به دنبال جاسوسی از ایران و قطر

یک رسانه انگلیسی در گزارش‌هایی مفصل از یک پروژه جاسوسی امارات پرده برداشته که ابوظبی در قالب آن با به‌کارگیری عوامل امریکایی تلاش کرده از ایران، قطر، ترکیه و مخالفان داخلی جاسوسی کند.

خبرگزاری «رویترز» روز چهارشنبه در دو گزارش جداگانه از یک پروژه اطلاعاتی امارات عربی متحده پرده برداشته که در قالب آن افسران اطلاعاتی بازنشسته امریکایی برای جاسوسی از کشورهای دیگر از جمله ایران و قطر به کار گرفته شده‌اند. بر اساس این گزارش، در این پروژه که «کلاغ سیاه» نام دارد، امارات با همکاری تیمی متشکل از بیش از ۱۰ نفر از عوامل سابق سرویس‌های اطلاعاتی امریکا از دولت‌های رقیب، گروه‌های شبه‌نظامی و فعالان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران منتقد حکومت امارات، جاسوسی می‌کنند. لوری استرود، از افسران سابق آژانس امنیت ملی امریکا که عضو این تیم اطلاعاتی است، به رویترز گفته اعضای این تیم در محلی موسوم به «ویلا» در ابوظبی مستقر هستند و از روش‌های متداول در سرویس‌های اطلاعاتی امریکا برای هک گوشی‌های «آیفون» و رایانه‌های اهداف مورد نظر، استفاده می‌کنند. بر اساس این گزارش، این پروژه در ابتدا در اختیار یک شرکت سایبری مستقر در «مریلند» بوده، اما در سال ۲۰۱۶ به شرکتی اماراتی به نام «دارک‌مَتر» محول شده است. به گفته استرود، در این پروژه حتی از شهروندان امریکایی هم جاسوسی شده است. رویترز که با ۹ نفر از اعضای این پروژه مصاحبه کرده و چند هزار صفحه از اسناد مربوط به عملیات‌های این پروژه را در اختیار دارد، نوشته است که تکنیک‌های مورد استفاده آژانس امنیت ملی امریکا در این عملیات‌ها نقشی محوری ایفا کرده است.

آژانس اطلاعات ملی امریکا با تأیید پایبندی ایران به برجام:

ایران آماده کاهش تعهدات برجامی می‌شود

ترامپ ارزیابی آژانس اطلاعات ملی امریکا را خام دانست و از تهیه‌کنندگان آن خواست به مدرسه بازگردند!

گزارش یک

علی قنادی

آژانس اطلاعات ملی امریکا در تازه‌ترین گزارش ارزیابی خود از تهدیدات جهانی پیش‌بینی کرده که ایران به‌رغم پایبندی تکنیکی به توافق هسته‌ای تابستان ۱۳۹۴ با غرب، به دلیل دست نیافتن به مزایای اقتصادی پایبندی، سطح تبعیت خود را از برجام کاهش خواهد داد. ترامپ این ارزیابی را خام خوانده و از تهیه‌کنندگان آن خواسته به مدرسه بازگردند!

گزارش ۴۲ صفحه‌ای آژانس اطلاعات ملی امریکا درباره ارزیابی تهدیدهای جهانی پیش روی امریکا منتشر شد، گزارشی که امضای دانیل کورتس پای آن است و خانم جینا هاسپل، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا با حضور در جلسه استماع سنای امریکا، بخش‌هایی از این ارزیابی را ارائه کرد. در گزارش آژانس اطلاعات ملی امریکا، تهدیدها در دو سطح جهانی و منطقه‌ای ارزیابی شده و در سطح جهانی، ذیل چند سرفصل تهدید سایبری، دخالت‌های انتخاباتی، تروریسم، عملیات‌های ضد انتخاباتی، فناوری‌های نوظهور اخلالگر، فضا و ضد فضا، جنایات سازمان یافته، اقتصاد و انرژی و امنیت انسانی این تهدیدها علیه امریکا ارزیابی شده است. در سطح منطقه‌ای نیز چین و روسیه به عنوان دو تهدید مجزا و مناطق مختلف از جمله خاورمیانه مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند.

در حوزه سایبر، ایران و کره‌شمالی در کنار روسیه و چین به عنوان تهدید سایبری امریکا در نظر گرفته شده‌اند. در حوزه سلاح‌های کشتار جمعی، فعالیت‌های چین، روسیه، کره‌شمالی و ایران مورد ارزیابی قرار گرفته و سطح پایبندی ایران به برجام ارزیابی شده است. جامعه اطلاعاتی امریکا معتقد است که ایران در حال حاضر فعالیتی نمی‌کند که منجر به دستیابی به سلاح هسته‌ای شود. با این حال، این گزارش به هشدار مقام‌های ایرانی درباره پایبند نماندن به برجام در صورت عدم استفاده از مزایای آن، اشاره کرده است. جینا هاسپل در جلسه سنای امریکا در توضیح رویکرد ایران به برجام گفته است: «به نظر من جدیدترین اطلاعات این است که ایرانیان در حالی که به دنبال فشار بر اروپاییان هستند تا به تعهدات‌شان برای سرمایه‌گذاری و تجارت عمل کنند، تعهداتی که ایران امید داشت از توافق به دست بیاورد، (همزمان) در حال بررسی برداشتن گام‌هایی هستند که تبعیت آنها را به برجام کمتر می‌کند.» خانم هاسپل می‌افزاید: «آنها [ایرانیان] در حال آماده‌سازی‌هایی هستند که اگر تصمیم بگیرند، توانایی آنها را برای یک بازگشت [هسته‌ای] افزایش می‌دهد.» رئیس سیا در عین حال می‌گوید: «ما می‌بینیم که آنها در حال بحث در میان خودشان هستند چون آنها نتوانسته‌اند مزایای اقتصادی را که امید داشتند، از توافق به دست بیاورند.» هرچند خانم هاسپل نگفته، ولی معنای تلویحی سخنان او این است که تداوم برخوردار نشدن ایران از برجام، می‌تواند به کاهش تعهدات برجامی ایران منجر شود. ال‌مانیتور در گزارش خود این ارزیابی جامعه اطلاعاتی امریکا را نشان‌دهنده ناموفق بودن رویکرد ترامپ خوانده است. لورا روزن، نویسنده گزارش ال‌مانیتور می‌نویسد: «مقام‌های ارشد اطلاعاتی امریکا در یک «ارزیابی جهانی تهدیدها» به کنگره، قضاوت‌های مختلفی درباره ایران انجام داده‌اند که به نظر می‌رسد مؤثر بودن سیاست دولت ترامپ درباره ایران را با تأیید روبه‌رو می‌کند.» دن کوتس، رئیس ستاد هماهنگی آژانس اطلاعاتی امریکا که بر فعالیت‌های ۱۶ نهاد اطلاعاتی این کشور نظارت می‌کند هم در جلسه سنا ضمن صحبت درباره وفادار ماندن ایران به توافق هسته‌ای پس از خروج امریکا از برجام گفت آزمایش‌های فضایی تهران به پیشبرد برنامه موشک‌های بالستیک این کشور کمک خواهد کرد چرا که موشک‌های ماهواره‌بر و موشک‌های بالستیک از فناوری‌های بسیار مشابهی استفاده می‌کنند.

■ ترامپ: اینها خام هستند

گزارش جامعه اطلاعاتی امریکا همانگونه که پیش‌بینی می‌شد، به مذاق ترامپ خوش نیامد و او غروب دیروز، در چند توئیت متوالی، این ارزیابی و تهیه‌کنندگان آن را خام خواند. به گزارش صدای امریکا، ترامپ نوشته است: «در مورد خطرات ایران به نظر می‌رسد افراد اطلاعاتی به‌شدت منفعل و خام هستند. آنها در اشتباه هستند! وقتی من رئیس‌جمهور شدم، ایران همه جای خاورمیانه و فراتر از آن مشکل درست می‌کرد. از زمان پایان دادن به توافق هسته‌ای فاجعه‌بار با ایران، آنها «بسیار» فرق کرده‌اند...» رئیس‌جمهور امریکا افزود: «... [ایران] بالقوه منبع تهدید و درگیری است. آنها [ایرانی‌ها] در حال آزمایش راکت‌ها (هفته پیش) و چیزهای دیگر هستند و خیلی نزدیک به رسیدن به انجام آن می‌شوند. اقتصاد آنها حالا دارد سقوط می‌کند که تنها عاملی است که اکنون آنها را عقب نگه داشته است. مراقب ایران باشید. شاید افراد اطلاعاتی باید برگردند به مدرسه!»

■ توقع اعتراضات سازمان نیافته

بخش مهمی از گزارش جامعه اطلاعاتی امریکا، مربوط می‌شود به پیش‌بینی مجدد ناآرامی‌ها در ایران، پیش‌بینی‌هایی که اغلب اوقات نیز مبنای عمل دستگاه‌های اطلاعاتی قرار می‌گیرد. مدیر اطلاعات ملی امریکا مدعی شده که «ایران جاه‌طلبی‌های منطقه‌ای خود را همچنان ادامه می‌دهد و در شرایطی که اقتصادش در حال تضعیف است، قابلیت‌های نظامی خود را بهبود بخشیده است.» وی مدعی شد: «ما انتظار ناآرامی‌های بیشتری را داریم.» در گزارش اطلاعات امریکا آمده است: «ماتوقع ناآرامی‌های بیشتر را در ایران طی ماه‌های آتی داریم، هرچند اعتراضات احتمالاً هماهنگ نشده و فاقد رهبری یا حمایت گسترده گروه‌های نژادی و سیاسی خواهند بود.»

گزارش ۲

بسته «ترور»، «تحریم» و «مداخله» برای زمین زدن مادورو

ادامه از صفحه اول

مادورو در این باره گفت: فکر می‌کنم برگزاری چنین دیداری در این مقطع دشوار باشد. من به‌شخصه آماده گفت‌وگوی علنی با دونالد ترامپ در ونزوئلا یا امریکا هستم تا درباره دستور کار خود و هر مسئله‌ای که او دوست داشته باشد، صحبت کنیم.

رئیس‌جمهور ونزوئلا خاطرنشان کرد: اگر ما دیداری رودررو داشته باشیم، داستان کاملاً متفاوت خواهد شد اما فکر می‌کنم مشاوران ترامپ چنین فرصتی به ما ندهند. بیایید صبور باشیم. فکر می‌کنم فعلاً برگزاری چنین دیداری دشوار خواهد بود.

مادورو ضمن ابراز آمادگی برای مذاکره با مخالفان با میانجیگری و حضور ناظران بین‌المللی گفت: برگزاری انتخابات پارلمانی زودهنگام بسیار خوب است، این یک شیوه خوب از گفت‌وگوی سیاسی است، یک راه‌حل از طریق رأی مردمی. با برگزاری انتخابات زودهنگام مجمع ملی موافقم و از آن حمایت می‌کنم.

وی درخواست‌های چندین کشور خارجی برای برگزاری مجدد انتخابات ریاست جمهوری را «حقه» امریکا دانست و افزود: انتخابات ریاست جمهوری کمتر از یک سال قبل برگزار شد. این انتخابات که ۱۰ ماه پیش برگزار شد، طبق همه هنجارهای قانونی و مطابق با قانون اساسی صورت گرفت. من با کسب ۶۸ درصد آرا در این انتخابات پیروز شدم. این انتخابات مشروع و قانونی بود که با به کارگیری سیستم انتخاباتی شفاف و حضور ناظران بین‌المللی برگزار شد.

مادورو تصریح کرد: ما اولتیماتوم‌های هیچ‌یک از طرف‌های جهان را نمی‌پذیریم و تسلیم تهدیدها نمی‌شویم. انتخابات ریاست جمهوری ونزوئلا برگزار شده و اگر امپریالیست‌ها انتخابات جدیدی می‌خواهند باید تا سال ۲۰۲۵ صبر کنند.

■ تدارک ناآرامی و مداخله از کلمبیا

در چنین شرایطی خبرگزاری اسپوتنیک به نقل از یک منبع نظامی محلی کلمبیایی گزارش کرد فرمانده جنوبی ارتش امریکا به زودی وارد کلمبیا می‌شود.

بر اساس این گزارش، هدف سفر این ژنرال ارتش امریکا به کلمبیا تقویت روابط دوستانه با این کشور است. مارک استامر با فرمانده ارتش و پلیس کلمبیا دیدار و در مورد امنیت مرزی با آنها صحبت خواهد کرد.

فرماندهی جنوبی ارتش امریکا برای اجرای عملیات در امریکای لاتین ایجاد شده است. این بخش مسئول ۳۱ کشور و ۱۵ منطقه در امریکای جنوبی، مرکزی و منطقه کارائیب است.

اخبار سفر احتمالی ژنرال مارک استامر، فرمانده بخش جنوبی ارتش امریکا به کلمبیا با وجود ابهاماتی که از سوی جان بولتون، مشاور امنیت ملی امریکا در مورد برنامه امریکا در کلمبیا ایجاد شده، منتشر می‌شود.

در جریان نشست ۲۸ ژانویه در مورد تحریم‌های جدید امریکا علیه ونزوئلا که شرکت نفت و گاز «پی‌دی‌وی‌اس‌ای» را هدف قرار داد، عکسی از بولتون منتشر شد که در آن یادداشتی زرد رنگ در اختیار داشت که رویش نوشته شده بود: «اعزام ۵هزار نیرو به کلمبیا.»

وزارت امور خارجه کلمبیا بعداً اعلام کرد که نمی‌داند چرا چنین یادداشتی در دفتر بولتون بود. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا در سال ۲۰۱۷ اشاره‌هایی به مداخله احتمالی ارتش امریکا در ونزوئلا کرده بود و بولتون روز دوشنبه تأیید کرد که «تمام گزینه‌ها در مورد ونزوئلا روی میز است.» با این حال مقامات وزارت دفاع کلمبیا در گفت‌وگو با اسپوتنیک مدعی شده‌اند که دولت این کشور برنامه‌ای برای تأمین پایگاه‌های نظامی برای تهاجم احتمالی امریکا به ونزوئلا نداشته است.

روزنامه انگلیسی «تایمز» در گزارشی تحت عنوان «استفاده از قدرت در ونزوئلا نیازمند ۲۵ هزار سرباز امریکایی است» درباره تهدیدات اخیر مقامات امریکایی مبنی بر حمله نظامی به ونزوئلا نوشت: دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا می‌گوید که تمامی گزینه‌ها روی میز است. جان بولتون، مشاور امنیت ملی امریکا نیز عکسی را گرفته که او در این تصویر دست‌نوشته‌ای را در دست دارد که روی آن نوشته شده «اعزام ۵هزار نیرو به کلمبیا» که همسایه ونزوئلا و هم‌پیمان امریکاست.

این رسانه انگلیسی در ادامه گزارش خود با مطرح کردن سؤالی درباره اینکه آیا پنتاگون قصد دارد از نیروی نظامی برای برکناری نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهوری ونزوئلا استفاده کند یا خیر، به نقل از یک مقام سابق در وزارت دفاع امریکا آورده است که انجام عملیات نظامی در ونزوئلا نیازمند ۲۵ تا ۳۰ هزار سرباز امریکایی است و دامنه و موفقیت این عملیات به میزان وفاداری نیروهای نظامی این کشور به مادورو بستگی دارد.

در بخش دیگری از این گزارش با اشاره به موضع کشورهای همسایه ونزوئلا نسبت به عملیات نظامی احتمالی امریکا در این کشور، آمده است: کلمبیا اعلام کرده که در چنین عملیاتی و حتی حمایت از آن مشارکت نمی‌کند اما برزیل که در حال حاضر به دنبال جلب رضایت امریکاست، موضع دیگری خواهد داشت.

همزمان نستور پوپولیزیو، وزیر خارجه پرو، گفت که گروه «لیما» - متشکل از ۱۴ کشور امریکای لاتین به‌علاوه کانادا که در سال ۲۰۱۷ برای یافتن راه‌حلی صلح‌آمیز برای بحران ونزوئلا تشکیل شد - مخالف «مداخله نظامی» است.

■ ممنوع‌الخروج شدن گوایدو

دیوان عالی ونزوئلا دستور ممنوع‌الخروج شدن خوان گوایدو، رهبر مخالفان از کشور را صادر و حساب‌های بانکی او را مسدود کرد.

پیش‌تر تارک ویلیام سب، دادستان کل ونزوئلا، از دیوان عالی ونزوئلا خواست برای جلوگیری از «فرار» آقای گوایدو از کشور «اقدامات احتیاط‌آمیز» لازم را اتخاذ کند. او گفت: «حوادث خشونت‌باری در کشور روی داده، دولت‌های خارجی بیانیه‌هایی صادر کرده و دارایی‌های کشور مسدود شده است که نشان‌دهنده آمریت جنایات جدی است که نظام قانون اساسی را هدف می‌گیرد.» جان بولتون، مشاور امنیت ملی امریکا در توئیتی سب را «وزیر سابق دادگستری ونزوئلا» خطاب کرد و نسبت به «پیامدهای جدی برای کسانی که سعی دارند دموکراسی را ساقط کنند و به گوایدو آسیب برسانند» هشدار داد.

■ روسیه آماده کمک به سازش

سخنگوی کرملین روز چهارشنبه اعلام کرد، روسیه آماده کمک به حل و فصل بحران ونزوئلاست، بدون آنکه در امور داخلی این کشور مداخله کند. به گزارش اسپوتنیک، دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین در حالی اعلام کرد که روسیه آماده کمک در حل و فصل بحران در ونزوئلاست که اوایل روز گذشته نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور این کشور در مصاحبه‌ای با اسپوتنیک گفت که آماده آغاز مذاکرات با اپوزیسیون با کمک میانجیگران بین‌المللی است. پسکوف با اشاره به این مصاحبه به خبرنگاران گفت: باید در این برهه از زمان بسیار با دقت عمل کنیم. شما می‌دانید و من هم رسماً گفته‌ام که روسیه آماده حل و فصل بحران در ونزوئلا است بدون آنکه در امور داخلی این کشور مداخله کند. روسیه قویاً علیه مداخله کشورهای دیگر در امور داخلی ونزوئلاست. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه نیز گفت که مسکو آماده مشارکت در فرمت بین‌المللی برای حل بحران در ونزوئلاست. لاوروف در گفت‌وگو با حکیم، همتای عراقی خود گفت: ما آماده‌ایم در تلاش‌های بین‌المللی که مورد قبول طرفین در ونزوئلا باشد، شرکت کنیم. البته هرگونه میانجیگری باید بی‌طرفانه باشد. فرمت این ابتکار عمل‌ها نیازمند تعادل است و باید طیف گسترده‌ای از بازیگران بین‌المللی را که هم در میان دولت و هم مخالفان نفوذ دارند در بر بگیرد.

نگاه

سید رحیم نعمتی

ترامپ به دنبال دولت‌سازی در ونزوئلا

مایک پنس، معاون رئیس‌جمهور امریکا، صبح روز چهارشنبه در صفحه توئیتری خود خبر از ملاقات با کارلوس وچینو و تعدادی دیگر داده که به گفته او سفیر دولت ونزوئلا و جمعی از نمایندگان این دولت بودند. این جمع همان نمایندگان دیپلماتیک ونزوئلا در امریکا نیستند که در اعتراض به رفتار مداخله‌جویانه امریکا در کشورشان واشنگتن را ترک کرده بودند بلکه کسانی هستند که مایک پنس و دیگر مقامات امریکا آنها را نمایندگان ونزوئلا می‌نامند. این بخشی از تلاش دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا و دیگر همکارانش در واشنگتن است تا دولت مورد نظر خود را در ونزوئلا را بسازند و می‌خواهند که نه تنها آن را به مردم این کشور تحمیل کنند بلکه جامعه جهانی را هم مجبور به پذیرش این دولت بکنند. این تلاش از چهارشنبه گذشته تاکنون، به صورت جدی پیگیری شده اما دستاوردی برای کاخ سفید و دولت ساختگی‌اش نداشته است و حالا باید دید که ترامپ حاضر است رو به گزینه‌ها دیگر بیاورد یا خیر.

خوان گوایدو چهارشنبه گذشته حرکت جدید خود را علیه نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا، شروع کرد. او با اعلام اینکه دور جدید ریاست جمهوری مادورو غیرقانونی است، خود را به عنوان رئیس‌جمهور موقت کشور معرفی کرد و تنها چند دقیقه بعد بود که ترامپ این مقام خودخوانده را به رسمیت شناخت و از دیگر کشورها هم خواست تا از او تبعیت کنند اما به جز کلمبیا، برزیل، آرژانتین و کانادا پاسخ مثبتی نشنید و حتی کشورهایی نظیر روسیه، چین، ایران، کوبا و ترکیه به صراحت مقابل او ایستادند. امریکا که چندان استقبالی از جامعه جهانی برای پروژه‌اش در ونزوئلا ندید رو به شورای امنیت سازمان ملل آورد تا از آنجا مجوزی به دست بیاورد اما نه تنها روسیه و چین به شدت با پروژه دولت‌سازی او در ونزوئلا مخالفت کردند بلکه نمایندگان آفریقای جنوبی، گینه بیسائو، اندونزی و دومینیکن هم مخالفت خود را با دخالت در امور داخلی ونزوئلا اعلام کردند. ترامپ که نتوانست از این نشست شورای امنیت نتیجه‌ای بگیرد به تحریم نفتی و بانکی دولت ونزوئلا روی آورده و اعلام کرده که شرکت نفتی دولتی پترولئوس دی ونزوئلا به همراه شرکت تابعه سیتگو را تحریم می‌کند و درآمد حاصل از فروش نفت این شرکت را در بانک‌ها مسدود خواهد کرد تا اینکه دولت جدید بر سر کار بیاید. روسیه و چین آمادگی خود را برای مقابله با این جنگ تحریمی علیه ونزوئلا اعلام کرده‌اند و سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، سه‌شنبه گذشته به صراحت گفته که روسیه هر تلاشی را برای حمایت از دولت مشروع ونزوئلا صورت خواهد داد. به این ترتیب، ونزوئلا طی یک هفته محوری از جنگ دیپلماتیک و اقتصادی بین شرق و غرب بوده و حالا مسئله بر سر کشیده شدن تقابل به مرحله‌ای فراتر از این است.

ترامپ سال قبل میلادی از حمله نظامی به ونزوئلا گفته بود و تصویری از کنفرانس مطبوعاتی مقامات ارشد دولت او در دوشنبه شب به گمانه‌زنی‌ها در این مورد دامن زده است. جان بولتون، مشاور امنیت ملی امریکا، در این تصویر برگه زردرنگی در دست داشت که روی آن نوشته شده بود: «اعزام ۵هزار نیرو به کلمبیا.» این تصویر از نظر برخی دلیلی بر برنامه امریکا برای مداخله نظامی در ونزوئلا است و سفر ژنرال مارک استامر، فرمانده بخش جنوبی ارتش امریکا، به کلمبیا هم این دست گمانه‌زنی را تقویت کرده است. امریکا و متحدینش در امریکای جنوبی از جمله همین کلمبیا دست کم در ظاهر به صراحت از مداخله نظامی در ونزوئلا نمی‌گویند اما سفر این مقام نظامی ارشد امریکا و بازدید او از مرزهای کلمبیا با ونزوئلا را باید جدی گرفت. مداخله نظامی امریکا در ونزوئلا می‌تواند تکرار حمله امریکا به پاناما در سال ۱۹۸۹ و زمان ریاست‌جمهوری جورج بوش باشد که در جریان آن حمله مانوئل نوریگا، رئیس‌جمهور وقت پاناما، دستگیر شد. تفاوت‌های عمده یکی در نیروی نظامی ونزوئلا است که توانایی بیشتری از نیروی نظامی پاناما در آن زمان دارد و دیگری حمایت روسیه و چین از ونزوئلا است که پاناما در آن موقع حمایتی در این سطح نداشت. با توجه به این تفاوت‌ها است که مداخله نظامی امریکا در ونزوئلا چندان بی‌هزینه نیست و باید دید که ترامپ هنوز هم برای به انجام رساندن پروژه دولت‌سازی خود حاضر است که این گام نهایی را بردارد یا خیر. روشن است که او نتوانسته از دو پرونده کره‌شمالی و برجام به دستاورد چندان قابل توجهی برسد و به همین جهت هم پرونده ونزوئلا برای او اهمیت ویژه‌ای دارد تا دست کم برای هواداران مدعی شد که عظمت امریکا را بازگردانده است. او شاید برای این کار خود را در شکل و شمایل جورج بوش ببیند، اما تجربه این دو سال نشان داده که چندان هم اهل ریسک نیست و نمی‌خواهد با کشته شدن سربازان امریکایی متقبل هزینه‌های سیاسی شود. بنابراین، ونزوئلا با حمایت ارتش خود و متحدینش می‌تواند از پس این مرحله از دولت‌سازی ترامپ هم بربیاید تا این پرونده ترامپ هم نتیجه‌ای مشابه دیگر پرونده‌های او در عرصه بین‌الملل داشته باشد.

اخبار کوتاه

■ انتقاد گوترش از تأیید حکم حبس شیخ علی سلمان

دبیرکل سازمان ملل نسبت به تأیید حکم حبس ابد شیخ علی سلمان و دو تن از همراهانش ابراز تأسف کرد. بنا بر گزارش شبکه تلویزیونی المیادین، دبیرکل سازمان ملل اعلام کرد که اتهامات وارده در حق شیخ علی سلمان و دو تن از همراهانش به خاطر مخالفت آنها با دولت بحرین است. دادگاه تجدید نظر بحرین عصر دوشنبه حکم حبس ابد شیخ علی سلمان و دو تن از همراهانش به اتهام ساختگی «جاسوسی برای دولت قطر» را صادر کرد. جمعیت الوفاق بحرین پیش‌تر در بیانیه‌ای اعلام کرد: رژیم بحرین حکم کرده که دوره حکومت آن بدون هیچ‌گونه وجهه قانونی ۲۵ سال ادامه می‌یابد، اما تسلط رژیم بر حکومت، ثروت و تصمیم‌گیری بحرین و همچنین استفاده از زور، سرکوب و سلاح مدت زیادی دوام نمی‌آورد.

■ پیشنهاد مخفیانه روسیه به کره‌شمالی

رسانه‌های امریکا به نقل از مقامات آگاه گزارش دادند که روسیه مخفیانه به کره‌شمالی پیشنهاد ساخت یک نیروگاه برق هسته‌ای را در پاییز سال میلادی گذشته داده است. به گزارش اسپوتنیک، واشنگتن پست گزارش کرده است که سازمان اطلاعات امریکا در اواخر ۲۰۱۸ از این پیشنهاد با خبر شده است و آن را به عنوان تلاش مسکو برای دخالت در مذاکرات هسته‌ای امریکا و کره‌شمالی در نظر گرفته است. گزارش شده است که بر طبق این پیشنهاد کره‌شمالی می‌تواند از طرف روسیه یک منبع جدید انرژی به دست آورد به شرطی که طرف روسی آن را اداره کند و تمام محصولات جانبی و سوخت مصرف شده آن به روسیه فرستاده شود و به این ترتیب خطر استفاده پیونگ‌یانگ از این نیروگاه برای اهداف نظامی کم می‌شود.

■ پارلمان انگلیس خروج بدون توافق از اتحادیه اروپا را رد کرد

قانونگذاران بریتانیایی بامداد چهارشنبه ضمن رد طرح «ترزا می» نخست‌وزیر این کشور برای خروج بدون توافق از اتحادیه اروپا، از وی خواستند تا برای مذاکره مجدد با اتحادیه اروپا در این باره تلاش کند. به گزارش «رویترز» مجلس عوام انگلیس طی رأی‌گیری در جلسه شامگاهی خود، از دولت ترزا می خواستند که بندهای مربوط به توافق درباره مرزهای ایرلند شمالی در موضوع برگزیت را با تفاهم دیگری جایگزین کرده و مجدداً به مذاکره با اتحادیه اروپا برود. آنها همچنین در این رأی‌گیری، هرگونه خروج انگلیس از اتحادیه اروپا بدون حصول توافق مورد پذیرش دو طرف را رد کردند. این در حالی است که اتحادیه اروپا بارها تأکید کرده توافقی را که چند هفته پیش با دولت انگلیس درباره خروج آنها نهایی کرده، دوباره نمی‌گشاید و مجددا مورد مذاکره قرار نمی‌دهد.